

Dr. Öğr. Üyesi Burcu İRGE ERDOĞAN

**MİLLETLERARASI TAHKİM HUKUKUNDA
TAHKİME ELVERİŞLİLİK**

**FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2026**

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Genel Yayın No | General Publication Number: 1278
Sertifika no | Certificate Number: 77398

Filiz Kitabevi
Yayın No | Publication Number: 2026/27

Kitap Adı: Milletlerarası Tahkim Hukukunda Tahkime Elverişlilik
Book Title: Arbitrability in International Arbitration Law
ISBN: 978-625-8585-22-3
DOI: doi.org/10.64161/filiz.9786258585223

Yazar(lar) | Author(s): Dr. Öğr. Üyesi Burcu İRGE ERDOĞAN | orcid.org/0000-0002-3178-3904
Kurum | Institution: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book - Monograph
Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish
Ebat | Dimensions: 16 x 23 cm
Baskı Sayısı | Edition: 1
Sayfa Sayısı | Pages: 370

Yayın Tarihi | Publication Date: Mart 2026 | March 2026
Yayın Yeri | Place of Publication: İstanbul, Türkiye
Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: Vildan YAVUZ / Özge DANE
Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
(Sertifika no: 77398)

Konu Kategorisi | Subject Categories: Milletlerarası Tahkim Hukuku

© All rights reserved | Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri
San. ve Tic. Ltd. Şti.

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Mollahüsrev Mah. Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57A
Vefa-Fatih / İstanbul • Tel: +90 (212) 527 07 18
www.filizkitabevi.com • bilgi@filizkitabevi.com

Saygıdeğer Hocam

Prof. Dr. Kemal ŞENOCAK'a...

ÖNSÖZ

Tahkime elverişlilik, milletlerarası tahkim hukukunda sınırları henüz açık biçimde belirlenmemiş temel bir konudur. Bu kavram yalnızca teknik bir usul hukuku meselesi olmayıp; özel hukukun sınırlarını, taraf iradesinin serbestisini ve kamusal müdahalenin meşruiyetini doğrudan ilgilendiren çok yönlü bir kavramdır. Mevcut düzenlemeler ve içtihatlar tahkime elverişliliği farklı aşamalar bakımından parçalı biçimde ele almaktadır. Bu durum özellikle iptal ve tenfiz aşamalarında kavramsal netliği ve hukuki belirliliği zedeleyen bir durum yaratmaktadır.

Bu çalışma, doçentlik takdim tezi olarak kaleme alınmış olup, tahkime elverişlilik meselesini sistematik bir çerçevede ele almayı amaçlamaktadır. Tahkime elverişlilik milletlerarası tahkim hukukunda hem teorik temelleri hem de uygulamadaki etkileri bakımından hukuk düzeninin temel tercihlerini doğrudan ilgilendiren bir nitelik taşımaktadır. Bu yönüyle eser, konunun kavramsal sınırlarını belirlemeyi, tartışmalı alanlarda ölçütler geliştirmeyi ve öğretideki yaklaşımları bütüncül bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Arthur Schopenhauer'un Yaşam Bilgeliği Üzerine Aforizmalar adlı kitabının girişinde ifade ettiği gibi; *"Ayrıca bu tartışmanın kısmen ele aldığı konu bitmez tükenmez olduğundan, kısmen de aksi durumda, başkalarının zaten söylemiş bulundukları şeyi yinelemek zorunda kalacağımдан ötürü, eksiksiz olma iddiası yoktur."* Tahkim hukuku alanında emeği ve birikimi bulunan kıymetli hocalarımızın eserlerinden geniş ölçüde istifade edilen bu çalışma mevcut literatüre katkı sunma amacıyla kaleme alınmıştır.

Akademik çalışmalar hiçbir zaman yalnız yürütülen faaliyetler değildir. Bu süreçte düşüncelerimi besleyen, eleştiren ve derinleştiren birçok değerli isme teşekkür borçluyum.

Özel hukukun birçok temel meselesinde kıymetli değerlendirmeleriyle ufku genişleten Dr. Öğr. Üyesi Aziz Erman Bayram'a ve Doç. Dr. Pelin Karaaslan'a teşekkür ederim. Ayrıca metni dikkatle okuyarak görüş ve eleştirilerini paylaşan Dr. Öğr. Üyesi Beyza Özturanlı'ya ve Dr. Öğr. Üyesi Duygu Demirel Özdemir'e çok teşekkür ederim. Bu süreçte Ar. Gör. Hilal Büşra Osmanlı ve Ar. Gör. Başak İrem Coşkun, sağladıkları dikkatli geri bildirimlerle çalışmanın gelişmesine katkı sağlamışlardır, kendilerine teşekkür ederim. Anabilim dalı paylaşımının ötesinde gösterdiği dostluk ve samimi dayanışması için Doç. Dr. Kazım Sedat Sirmen'e ayrıca teşekkür ederim.

Çalışma sürecinde ihtiyaç duyduğum anlarda desteğini ve yapıcı katkılarını esirgemyen Doç. Dr. Gülce Gümürlü Tunçağıl'a teşekkür ederim.

Akademik meselelerde her zaman teşvik edici yaklaşımı ve yönlendirici değerlendirmeleriyle desteğini hissettiğim bir telefon kadar yakın ve çalışmamı inceleme nezaketinde bulunan Prof. Dr. Yusuf Çalışkan'a çok teşekkür ederim. Özellikle Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tahkim ve Arabuluculuk Uygulama ve Araştırma Merkezi (ESTAM)'ın kuruluş sürecinde, tahkime elverişlilik meselesinin teorik ve uygulamaya dönük boyutlarını derinlemesine ele alma gerekliliğini vurgulaması ve bu alandaki çalışmaları teşvik eden yaklaşımı, bu kitabın olgunlaşmasında önemli bir rol oynamıştır.

Çalışma sürecinin kısa bir döneminde her ne kadar başka bir proje kapsamında ziyaret edilmiş olsa da Max Planck Institute for Comparative and International Private Law (Hamburg), karşılaştırmalı hukuka ilişkin temel kaynaklara erişim ve bu literatürün sistematik biçimde incelenmesi bakımından çalışmaya önemli katkı sağlamıştır. Bu akademik imkânın gerçekleşmesine verdiği destekleri dolayısıyla TÜBİTAK'a bir kez daha teşekkür ederim.

Bu çalışmayı yürüttüğüm süreçte kaybettiğimiz, mesleki zarafeti ve hukuka olan derin bağlılığıyla hukukçu kimliğimde özel bir yere sahip olan Avukat M. Nida Ergenç'i saygı ve rahmetle anmak isterim.

Uygulamadan paylaştığı örneklerin yanı sıra mesleki birikimi ve samimi desteğiyle çalışmaya katkı sunan Avukat Bahar Merden Coşkun'a ve Avukat Selin Balaban'a teşekkür ederim.

Akademik hayatın en yoğun dönemlerinde dahi sabırları, anlayışları ve koşulsuz destekleriyle yanımda olan eşim Hasan Hüseyin ve çocuklarım Alize ve Cem'e gönülden teşekkür ederim. Bu çalışmanın her satırında onların emeği ve varlığı hissedilmektedir. Gösterdikleri sabır ve anlayış yalnızca bu çalışmayı değil, akademik yolculuğumu da mümkün kılan en güçlü dayanak olmuştur. İlerleyen yaşlarına rağmen beni ve evlatlarımı yalnız bırakmayarak ihtiyaç duyduğumda yanımda olan anneme ve babama teşekkürü borç bilirim.

Bu çalışma; akademiye ve bilime olan bağlılığıyla her daim yol gösteren Prof. Dr. Kemal Şenocak'a, gösterdiği kıymetli destek ve akademik rehberlik için duyulan derin şükranla ithaf edilmiştir.

Çalışmanın basımını üstlenen ve süreci titizlikle yürüten Filiz Kitabevi'ne ve özellikle yöneticisi Oğuzhan Oruç'a teşekkür ederim.

Dr. Burcu İrge Erdoğan

Eskişehir / Şubat 2026

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR CETVELİ.....	XIII
ÖZET.....	XV
ABSTRACT	XVI
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

TAHKİME İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR VE TAHKİME ELVERİŞLİLİĞİN TEMELLERİ

I. GENEL ÇERÇEVE	7
A. Tahkim Tanımı ve Türleri	7
1. Milletlerarası Tahkim Kavramı	12
a. Tahkimin Milletlerarası Niteliğinin Tespitine İlişkin Kriterler	13
b. Milletlerarası <i>Ticari</i> Tahkim	16
B. Milletlerarası Tahkimde Hakem Kararı Kavramı.....	21
C. Hakem Kararı Türleri.....	23
1. Nihai Karar	24
2. Kısmi Karar	25
3. Ara Karar.....	26
4. İlave Karar.....	28
5. Gıyapta Verilen Karar	29
D. Hakem Kararının Tabiiyeti.....	30
1. Tahkim Yeri Kriteri (Lex Loci Arbitri)	32

2. Tahkim Usulüne Uygulanacak Hukuk Kriteri	33
3. Türk Hukuku'ndaki Yaklaşım	34
II. TAHKİME ELVERİŞİLİK	36
A. Tahkime Elverişlilik Tanımı ve Niteliği	36
B. Tahkime Elverişlilik Türleri.....	42
1. Objektif Tahkime Elverişlilik.....	42
2. Subjektif Tahkime Elverişlilik	44
3. Sübjektif Tahkime Elverişlilik Kavramına Eleştirel Yaklaşım	45
C. Karşılaştırmalı Hukukta Tahkime Elverişlilik Görünümleri	46
1. Alman Hukuku'nda Tahkime Elverişlilik	48
2. İsviçre Hukuku'nda Tahkime Elverişlilik	51
3. Fransız Hukuku'nda Tahkime Elverişlilik	55
4. İtalyan Hukuku'nda Tahkime Elverişlilik	57
5. Amerika Birleşik Devletleri Hukuku'nda Tahkime Elverişlilik.....	59
6. İngiliz Hukukunda Tahkime Elverişlilik	68
D. UNCITRAL Model Kanununda Tahkime Elverişlilik	72
III. TAHKİME ELVERİŞİLİĞİ ETKİLEYEN ÖLÇÜTLER	76
A. Ulusal Mevzuatta Yer Alan Ölçütler.....	78
1. Taşınmazın Aynına İlişkin Uyuşmazlıklar	79
2. Taraf İradesine Tâbi Olmayan Uyuşmazlıklar	82
B. İctihatla Geliştirilen Ölçüt: Kamu Düzeni İlişkisi.....	83
C. Münhasır Yetki Kuralı ve Tahkime Elverişlilik Etkisi.....	93
D. Doğrudan Uygulanan Kurallar ve Tahkime Elverişlilik Etkisi	97
IV. MİLLETLERARASI TAHKİMDE TAHKİME ELVERİŞİLİK TESPİTİNDE UYGULANACAK HUKUK.....	101
A. Tahkime Elverişlilik Tespitinin Hakemlerce Yapılmasında Uygulanacak Hukuk.....	103
1. Tahkime Elverişliliğin Tahkim Anlaşmasına Uygulanacak Hukuka Göre Belirlenmesi	104
2. Tahkime Elverişliliğin Tahkim Yeri Hukukuna Göre Belirlenmesi.....	108
3. Tahkime Elverişliliğin Tenfiz Yeri Hukukuna Göre Belirlenmesi.....	110
4. Değerlendirme	111
B. Tahkime Elverişlilik Tespitinin Mahkeme Tarafından Yapılmasında Uygulanacak Hukuk.....	112

C. Türk Hukuku Bakımından Tahkime Elverişliliğe Uygulanacak Hukuk	115
---	-----

İKİNCİ BÖLÜM

MUHTELİF UYUŞMAZLIK KONULARINDA TAHKİME ELVERİŞLİLİK DEĞERLENDİRMESİ

I. ŞİRKETLER HUKUKUNDAN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARDA TAHKİME ELVERİŞLİLİK	119
A. Tahkim Kaydının Pay Sahipleri Sözleşmesinde Yer Alması	121
B. Tahkim Kaydının Şirket Esas Sözleşmesinde Yer Alması	123
C. Genel Kurul Kararlarının İptalinde Tahkime Elverişlilik	126
D. Yönetim Kurulu Kararlarının İptalinde Tahkime Elverişlilik	129
E. Sorumluluk Davalarında Tahkime Elverişlilik	131
F. Anonim Şirketin Feshine İlişkin Davalarda Tahkime Elverişlilik	135
G. Limited Şirkete İlişkin Uyuşmazlıklarının Tahkime Elverişliliği	137
H. Birleşme ve Devralma İşlemlerinde Tahkime Elverişlilik	142
II. İŞ HUKUKUNDAN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARDA TAHKİME ELVERİŞLİLİK	147
III. SÖZLEŞME HUKUKUNDA TAHKİME ELVERİŞLİLİK	154
A. Kira Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıklarda Tahkime Elverişlilik	155
1. Kira Sözleşmesi Hukuki Niteliği	155
2. Kira Sözleşmesinde Tahkime Elverişlilik	156
3. Konut ve Çatılı İşyeri Kira Sözleşmelerinde Dava Türlerinin Tahkime Elverişliliği	158
a. Kira Bedelinin Tespiti	158
b. Tahliye Davaları	160
c. Kira Sözleşmesinden Doğan Alacak Davaları	162
d. Ticari Kira Sözleşmelerinden Doğan Uyuşmazlıklarda Tahkime Elverişlilik	163
e. Değerlendirme	167
B. Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmelerinden Doğan Uyuşmazlıkta Tahkime Elverişlilik	168
C. Avukatlık Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıklarda Tahkime Elverişlilik	172
IV. REKABET HUKUKUNDAN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARDA TAHKİME ELVERİŞLİLİK	177

A. Rekabet Hukukunda Tahkim.....	177
B. Rekabet Uyuşmazlıklarında ABD ve AB Boyutuyla Tahkime Elverişlilik Yaklaşımı	179
C. Türk Hukuku Bakımından Rekabet Hukukunda Tahkime Elverişlilik	185
V. İCRA VE İFLÂS HUKUKU UYUŞMAZLIKLARINDA TAHKİME ELVERİŞLİLİK.....	190
A. İcra Hukukunda Tahkime Elverişlilik	190
B. İflas Hukukunda Tahkime Elverişlilik	198
VI. FİKRİ MÜLKİYET HUKUKU UYUŞMAZLIKLARINDA TAHKİME ELVERİŞLİLİK.....	204
A. Sınai Mülkiyet Haklarından Doğan Uyuşmazlıklarda Tahkime Elverişlilik.....	205
1. Genel Olarak Sınai Mülkiyet Hakları.....	205
2. Sınai Mülkiyet Haklarında Tahkime Elverişlilik.....	209
3. Sınai Mülkiyet Haklarında Hak Sahipliği ve Çalışan Buluşlarının Tahkime Elverişliliği.....	215
B. Fikri Haklardan Doğan Uyuşmazlıklarda Tahkime Elverişlilik.....	219
1. Genel Olarak Fikri Haklar	219
2. Fikri Haklarda Tahkime Elverişlilik.....	221
C. WIPO Tahkim.....	225
VII. AİLE HUKUKUNDA TAHKİME ELVERİŞLİLİK	227

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MİLLETLERARASI TAHKİMDE TAHKİME ELVERİŞLİLİK DENETİMİ

I. TAHKİM YARGILAMASI AŞAMASINDA ELVERİŞLİLİK DENETİMİ ..	232
A. Hakemler Tarafından Yapılan Denetim	232
B. Mahkeme Tarafından Yapılan Denetim	236
II. HAKEM KARARLARININ İPTALİNDE TAHKİME ELVERİŞLİLİK DENETİMİ.....	238
A. Genel Olarak	238
B. İptal Davasına Konu Olabilecek Hakem Kararları.....	241
C. Hakem Kararlarının İptal Davasında İptal Sebepleri	245
1. Re'sen Dikkate Alınması Gereken İptal Sebepleri	247

a. Tahkime Elverişlilik (<i>Arbitrability</i>) Sebebi.....	247
b. Kamu Düzenine Aykırılık Sebebi	251
2. Taraflarca İleri Sürülmesi Gereken İptal Sebepleri	257
D. İptal Davası Aşamasında Tahkime Elverişliliğe Uygulanacak Hukuk	263
III. YABANCI HAKEM KARARLARININ TANINMASI VE TENFİZİNDE TAHKİME ELVERİŞLİLİK DENETİMİ	265
A. Genel Olarak	267
B. Yabancı Hakem Kararı.....	272
C. 1958 Tarihli Yabancı Hakem Kararlarının Tanınması ve Tenfizine İlişkin New York Sözleşmesi Kapsamında Tahkime Elverişlilik	274
1. New York Sözleşmesi'nde Tanınma-Tenfize İlişkin Genel Bilgiler	274
2. Tenfiz Şartları.....	277
a. Tenfiz Hâkimi Tarafından Re'sen Dikkate Alınması Gereken Tenfiz Şartları	278
aa. Uyuşmazlık Konusunun Tahkime Elverişli Olmaması	278
bb. Kamu Düzenine Aykırılık	282
(1) Genel Olarak	282
(2) Tenfizde Kamu Düzeni Engeli ve Tahkime Elverişlilik	284
b. Tarafların İddialarına Bağlı Olarak İncelenen Tenfiz Şartları	287
aa. Geçerli Bir Tahkim Anlaşmasının Bulunmaması veya Tarafların Ehliyetsizliği	287
bb. Savunma Haklarının İhlal Edilmiş Olması.....	292
cc. Hakemlerin Yetkilerini Aşmaları.....	295
dd. Hakem Seçim Yöntemine veya Usule Uygulanacak Kurallara Aykırılık.....	299
ee. Hakem Kararının Bağlayıcı Olmaması, İcrasının Geri Bırakılması veya İptal Edilmiş Olması	301
D. 5718 Sayılı MÖHUK Kapsamında Yabancı Hakem Kararının Tenfizinde Tahkime Elverişlilik.....	305
SONUÇ	311
KAYNAKÇA	321

KISALTMALAR CETVELİ

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
AB	: Avrupa Birliği
ADR	: Alternative Dispute Resolution
Art.	: Article
BAM	: Bolge Adliye Mahkemesi
BATİDER	: Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi
Bkz./bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
dn.	: Dipnot
E.	: Esas
ed.	: Editor
E.T.	: Erişim Tarihi
FAA	: Federal Arbitration Act
HD	: Yargıtay Hukuk Dairesi
HGK	: Yargıtay Hukuk Genel Kurulu
HMK	: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
HUAK	: 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu
ICC	: International Chamber of Commerce
ICCP	: Italian Code of Civil Procedure
IPRG	: Bundesgesetz uber das Internationale Privatrecht
İİK	: 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu
K.	: Karar
m.	: Madde
MHB	: Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bulteni

XIV

MÖHUK	: 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun
MTK	: 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu
No.	: Number
para.	: Paragraf
PPIL	: Public and International Law Bulletin
RG	: Resmi Gazete
RKHK	: 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
TBK	: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu
TKHK	: 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
TMK	: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu
TTK	: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
UNCITRAL	: United Nations Commission on International Trade Law
UTTDER	: Uluslararası Ticaret ve Tahkim Hukuku Dergisi
vd.	: ve devamı
Vol.	: Volume
WIPO	: World Intellectual Property Organization
Y.	: Yıl
YİBBGK	: Yargıtay İctihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu
YİBHGK	: Yargıtay İctihatları Birleştirme Hukuk Genel Kurulu
ZPO	: Zivilprozessordnung

Arbitrability in International Arbitration Law

ÖZET

Bu çalışma, milletlerarası tahkim hukukunda tahkime elverişlilik kavramını teorik, karşılaştırmalı ve uygulamaya dönük boyutlarıyla incelemektedir. Tahkime elverişlilik, bir uyuşmazlığın hakemler tarafından çözümlenip çözülemeyeceğini belirleyen ve tahkimin sınırlarını tayin eden temel bir ilkedir. Bu yönüyle kavram, taraf iradesine dayanan tahkim sistemi ile devletin kamu düzenini koruma yetkisi arasındaki dengeyi yansıtmaktadır.

Çalışmada öncelikle tahkimin hukuki niteliğine ilişkin sözleşmesel, yargısal ve karma teoriler ele alınmış; modern tahkim anlayışında karma görüşün benimsendiği ortaya konulmuştur. İç tahkim–milletlerarası tahkim ayrımı ve milletlerarası niteliğin belirlenmesinde kullanılan objektif, sübjektif ve karma kriterler incelenmiş; Türk hukukunda Milletlerarası Tahkim Kanunu (MTK) ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu (HMK) çerçevesinde yabancılık unsuru açıklanmıştır.

Tahkime elverişlilik, özellikle tarafların serbestçe tasarruf edemeyeceği alanlar, kamu düzenine ilişkin uyuşmazlıklar ve münhasır yargı yetkisine giren konular bakımından sınırlamalar içermektedir. Bu kapsamda Türk yargı uygulaması ve doktrinde kira, rekabet, şirketler hukuku ve fikri mülkiyet gibi alanlardaki tartışmalar değerlendirilmiştir. Karşılaştırmalı hukukta Kıta Avrupası, İsviçre ve Anglo-Sakson yaklaşımları incelenmiş; devletlerin tahkime elverişlilik konusundaki farklı tutumları ortaya konulmuştur.

Çalışmada ayrıca New York Sözleşmesi m. V/2-a ve UNCITRAL Model Kanunu çerçevesinde tahkime elverişliliğin hakem kararlarının iptali ve tenfizi aşamalarındaki rolü analiz edilmiştir. Tahkime elverişliliğin re'sen dikkate alınması gereken bir kamu düzeni unsuru olduğu vurgulanmıştır. Sonuç olarak, kavramın öngörülebilir ve dar yorumlanmasının tahkimin etkinliği açısından zorunlu olduğu ileri sürülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Tahkime Elverişlilik, Milletlerarası Tahkim, Kamu Düzeni, Hakem Kararının İptali, Tenfiz

ABSTRACT

This study examines the concept of arbitrability in international arbitration law from theoretical, comparative, and practical perspectives. Arbitrability determines whether a dispute may be resolved by arbitrators and defines the substantive limits of arbitration. In this respect, it represents the balance between party autonomy and the state's authority to protect public policy.

The study first discusses the legal nature of arbitration by analyzing contractual, jurisdictional, and mixed theories, concluding that the mixed theory prevails in modern arbitration law. It further explores the distinction between domestic and international arbitration and evaluates the objective, subjective, and hybrid criteria used to determine the international character of arbitration. Within Turkish law, the concept of a "foreign element" under the International Arbitration Act (MTK) and the Code of Civil Procedure (HMK) is examined.

Arbitrability imposes limitations particularly in matters involving non-disposable rights, issues of public policy, and disputes subject to exclusive jurisdiction. In this context, Turkish case law and doctrinal debates concerning lease agreements, competition law, corporate law, and intellectual property disputes are analyzed. From a comparative law perspective, the Continental European model, the Swiss approach, and the Anglo-Saxon system are reviewed to highlight differing national attitudes toward arbitrability.

The study also evaluates Article V(2)(a) of the New York Convention and the UNCITRAL Model Law provisions regarding annulment and enforcement proceedings. Arbitrability is emphasized as a ground that must be examined *ex officio* within the framework of public policy control. The study concludes that a foreseeable and restrictive interpretation of arbitrability is essential to preserve the effectiveness and legitimacy of international arbitration.

Keywords: Arbitrability, International Arbitration, Public Policy, Annulment of Arbitral Awards, Recognition and Enforcement